

Memo

Aan:	Gemeenteraad Oude IJsselstreek
Cc:	
Van:	College B&W Oude IJsselstreek
Datum	24 juni 2025
Zaaknummer:	1199442
Onderwerp:	Meicirculaire 2025

1. Inleiding en samenvatting van de Meicirculaire 2025

Op 28 mei 2025 is de meicirculaire 2025 uitgekomen. De meicirculaire 2025 is een uitwerking van de Voorjaarsnota van het Rijk. Via deze memo informeren wij u over de effecten van de meicirculaire 2025. We zetten de meicirculaire 2025 af tegen de decembercirculaire 2024.

De meicirculaire 2025 heeft een fors positief effect op de bezuinigingsopgave van onze gemeente. Het college adviseert aan uw raad om voor een sluitende begroting voor het eerste jaar te gaan (2026). Op het einde van hoofdstuk 2 (op pagina 3) gaan we nader op het advies in.

Effect meicirculaire 2025

Het financiële effect van de meicirculaire 2025 wordt hieronder weergegeven. Ondanks dat de algemene uitkering uit diverse onderdelen bestaat, blijft het algemene uitkering en zijn gemeenten vrij om deze in te zetten. Er is geen verantwoordingsplicht zoals dat bij de vele specifieke uitkeringen (SPUKS) van toepassing is.

Effect Meicirculaire 2025 (x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stand Meicirculaire 2025	92.243	94.510	94.686	92.333	93.341
Stand Decembercirculaire 2024	89.965	85.719	86.172	86.610	86.610
Verschil Mei 25 - Dec 24	2.277	8.791	8.514	5.723	6.730

Het effect van de meicirculaire 2025 geeft voor alle jaren een positieve uitkomst, zoals bovenstaande tabel laat zien. In de voorjaarsnota van het Rijk werd al aangegeven dat er bedragen naar gemeenten toekomen als gevolg van het rapport van Ark. Daarnaast zijn in de meicirculaire 2025 bedragen opgenomen om de loon- en prijsindexatie voor 2026 en verder op te vangen. De bedragen in de meicirculaire 2025 is als volgt onder te verdelen.

Effect Meicirculaire 2025 (x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Compensatie voor loon- en prijsontwikkelingen	781	3.269	3.312	3.125	3.171
Algemene ontwikkelingen	580	4.975	4.625	2.051	3.173
Decentralisatie-uitkeringen (DU) en Integratie-uitkeringen IU	917	547	577	547	386
Totaal effect Meicirculaire 2025	2.277	8.791	8.514	5.723	6.730

In principe zijn de compensatie voor loon- en prijsontwikkelingen en de DU/IU's geormerkt. In de bijlage zullen wij elk onderdeel uitgewerkt toelichten.

2. Effect Meicirculaire 2025 op Voorjaarsnota 2026

De meicirculaire 2025 verandert het beeld van de Voorjaarsnota 2026 Oude IJsselstreek. De effecten op de Voorjaarsnota 2026 hebben wij hieronder in de tabel weergegeven. In onderstaande tabel hebben wij de bedragen voor compensatie loon- en prijsontwikkelingen en de DU/IU's niet meegenomen, omdat deze in principe budgettair neutraal worden verwerkt. Elk onderdeel wordt onder de tabel toegelicht.

Effect Meicirculaire 2025 op Voorjaarsnota 2026 (x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Begrotingssaldo 2025-2028	-5.853	-5.780	-6.021	-6.021
Effect septembercirculaire 2024	962	867	1.019	1.394
Effect decembercirculaire 2024	294	326	351	351
	-4.597	-4.587	-4.651	-4.276
<i>VJN totaal bezuinigingen</i>	4.192	4.550	5.063	5.550
<i>VJN totaal onvermijdelijke ontwikkelingen</i>	-427	-311	-314	-283
<i>VJN nieuw beleid</i>	-85	-120	-75	-75
<i>VJN nieuwe en aangepaste investeringen</i>		-16	-36	-477
Saldo Voorjaarsnota 2026	-917	-484	-13	439
Meicirculaire 2025				
Resultaat ingeschatte effecten bij Voorjaarsnota 2026	3.239	3.210	136	141
Overige effecten in de meicirculaire 2025	1.736	1.415	1.915	3.032
<i>Effect meicirculaire algemene ontwikkelingen 2025</i>	4.975	4.625	2.051	3.173
Correctie BCF	-511	-511	-511	-511
Correctie stelpost verschuiven basisjaar				-375
Saldo na meicirculaire 2025	3.547	3.630	1.527	2.726

Resultaat ingeschatte effecten bij Voorjaarsnota 2026 + € 3.239.000 in 2026 (geel gearceerd pagina 4)

In de Voorjaarsnota 2026 hadden wij een regel opgenomen als ingeschat effect van € 3.000.000 voor de jaren 2026 en 2027 en voor de jaren 2028 en 2029 € 0. Het gaat hier om enkele effecten uit het rapport van Ark, zoals demping terugval gemeentefonds, bijdrage in het tekort Jeugd en de effecten Hervormingsagenda Jeugd. De meicirculaire 2025 valt ruim voor 2026 en 2027 € 200.000 hoger uit dan het eerder ingeschatte effect van € 3.000.000 bij de Voorjaarsnota 2026. Vanaf 2028 is het effect ruim € 100.000.

Overige effecten in de meicirculaire 2025 + € 1.736.000 in 2026

Dit zijn de overige effecten die de meicirculaire 2025 geeft, zoals het effect hoeveelheidsverschillen in de maatstaven, ontwikkeling uitkeringsbasis die een grof effect geeft, negatieve bijstelling WOZ waarden en voor 2026 het doorschuiven van het abonnementstarief WMO. Vanaf 2028 is een stelpost eigen bijdrage jeugd zorg opgenomen ter hoogte van 50% van het bedrag waarmee de gemeente op de algemene uitkering wordt gekort.

Het grote verschil van 2029 wordt onder andere veroorzaakt doordat in onze begroting 2029 als nieuw jaar wordt toegevoegd en daarmee de waarden van 2028 kopieert. Voor de algemene uitkering geldt dit niet, en zullen wij eerst de basis moeten herstellen.

Correctie BCF - € 511.000

In de Voorjaarsnota 2026 is in de bezuinigingen een stelpost BCF van € 911.000 opgenomen, een verhoging van € 511.000. Dit is 75% op basis van de definitieve berekening BCF 2023.

Bij de Meicirculaire 2025 wordt de definitieve berekening 2024 berekend. Dit is maximaal € 693.000 (100%). We mogen dit maximaal als stelpost opnemen en zit in de algemene ontwikkelingen. Dit betekent dat wij het bedrag uit de voorjaarsnota € 511.000 corrigeren.

Correctie stelpost verschuiven basisjaar

In de voorjaarsnota 2026 is in het bedrag van de septembercirculaire € 375.000 opgenomen als het effect van het nieuw toevoegen jaar 2029. Het werkelijke effect zit in de algemene ontwikkelingen opgenomen, waardoor de stelpost gecorrigeerd wordt.

Advies college

De meicirculaire 2025 heeft een fors positief effect op de bezuinigingsopgave van onze gemeente. Door de meicirculaire 2025 adviseert het college om voor een sluitende begroting 2026 en 2027 te gaan en voor de jaren 2028 en 2029 de tekorten te laten zien. Dit advies ligt in lijn met het VNG-advies.

Door de extra financiële middelen van het Rijk is de totale bezuinigingsopgave gedaald naar zo'n € 700.000 voor 2026 en € 900.000 voor 2027. Het college adviseert niet om precies op de hiervoor benoemde bedragen te koersen, maar de bezuinigingsopgave iets ruimer (circa € 1,2 miljoen) aan te houden, zodat er ruimte is om eventuele andere (nadelige) ontwikkelingen op te kunnen vangen.

Het college geeft als advies mee om de volgende bezuinigingen in stand te houden:

1. Taakstellende bezuiniging op personeel en bestuur.
2. Doorvoeren van financieel technische maatregelen (zoals beschermd wonen, onvoorzien, wethouderspensioenen, bijstellen begroting basissubsidies).
3. Doorvoeren van de gemeentelijk bezuiniging op energiemaatregelen (energiearmoede), omdat we deze van het rijk gecompenseerd krijgen voor de jaren 2026 en 2027.

Doorvoering van deze maatregelen maakt dat we de VJN voor de jaren 2026 en 2027 sluitend presenteren.

Het totale pakket aan maatregelen is niet voor niets opgesteld. Mochten in de toekomst aanvullende maatregelen nodig zijn dan kan de uitgevoerde analyse van bezuinigingsopties weer op tafel worden gelegd.

Bijlage: Toelichting op de afwijkingen

Loon- en prijsontwikkelingen

Samengevat betekent dit dat er structureel ruim € 3.000.000 is voor het opvangen van loon- en prijsontwikkelingen. De loon- en prijsontwikkelingen aan de uitgavenkant zijn niet verwerkt in de Voorjaarsnota 2026. In het proces naar de begroting 2026-2029 zullen wij beoordelen of dit voldoende is om de loon- en prijsontwikkelingen op te vangen.

Meicirculaire 2025 (x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
LPO ontwikkeling					
Nominale ontwikkeling verleggen basisjaar	-	2.323	2.381	2.140	2.080
LPO meicirculaire 2025	781	946	930	985	1.091
Totaal	781	3.269	3.312	3.125	3.171

Nominale ontwikkeling

Omdat wij als gemeente tegen constante prijzen ramen, zullen wij bij de begroting 2026 tegen lopende prijzen moeten ramen om prijspeil 2026 aan te houden. Het verleggen van het basisjaar heeft een positief effect. Voor de Oude IJsselstreek is dit een effect van ruim € 2.000.000 vanaf 2026.

LPO meicirculaire 2025

Het LPO accres wordt gebaseerd op de prijs bruto binnenlands product (pbbp). In de meicirculaire 2025 wordt het LPO accres bijgesteld voor de inflatie 2025.

Voor de Oude IJsselstreek loopt het effect vanaf 2025 op naar € 1.000.000 positief in 2029.

Algemene ontwikkelingen algemene uitkering

De algemene ontwikkelingen zijn meegenomen in het saldo na de voorjaarsnota 2026. De algemene ontwikkelingen zijn onder andere aanpassingen van hoeveelheden en maatstaven, effect BTW compensatiefonds, effecten rapport van Ark en overige taakmutaties. Als tegen de taakmutaties directe uitgaven staan, zullen wij die meenemen in de begroting 2026-2029. Het geel gearceerde effect rapport van Ark wordt als één toegelicht. Bedragen kleiner dan € 10.000 worden niet toegelicht.

Meicirculaire 2025 (x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Algemene ontwikkelingen					
Demping terugval gemeentefonds	-	983	1.050	1.034	1.046
Tekorten voor rekening Rijk	1.050	1.031	1.045	1.053	1.061
Groeipad maatregelen Hervormingsagenda	-	1.225	1.115	-	-
Indexeren opbrengst Hervormingsagenda	-	-	-	-1.185	-1.193
Eigen bijdrage jeugdzorg	-	-	-	-608	-612
Sturen op trajectduur jeugdzorg	-	-	-	-159	-160
Subtotaal rapport van Ark (VJN Rijk)	1.050	3.239	3.210	136	141
Stelpost eigen bijdrage jeugd en sturen op trajectduur (50%)	-	-	-	383	386
Hervormingsagenda jeugd	-	819	624	724	796
Wegvallen stelpost Hervormingsagenda Jeugd	-	-667	-496	-587	-587
Uitstel vervanging abonnementstarief WMO	-	567	-	-	-
WMO hulpmiddelen	-	25	-	-	-
Problematische schulden	35	-	-	-	-
Basisregistratie Personen	-7	-7	-7	-7	-7
Kinderopvang pleegouders	5	5	5	5	5
Aanpassen regeling dienstverlening aan huis	-	5	5	5	5
Volume accres Bbp	-	98	208	177	247
Ontwikkelingen uitkeringsfactor	239	913	813	795	818
Afrekening BTW compensatiefonds	-245	-	-	-	-
Stelpost BTW compensatiefonds	-	293	293	293	293
WOZ mutaties	-503	-496	-496	-496	-496
Hoeveelheidsverschillen	6	180	465	623	870
Bijstellen basis 2028 is 2029	-	-	-	-	701
Subtotaal overig	-470	1.736	1.415	1.532	2.646
Totaal algemene ontwikkelingen	580	4.975	4.625	2.051	3.173

Demping terugval gemeentefonds en Jeugdzorg en Hervormingsagenda Jeugd / Rapport van Ark (geel gearceerd)

Er wordt ruim € 400 miljoen aan het gemeentefonds toegevoegd om de terugval te dempen. Voor de Oude IJsselstreek is dit een effect nabij € 1.000.000.

Dit zijn de onderdelen uit het rapport van Ark die zijn opgenomen in de voorjaarsnota van het Rijk. Hierin zijn opgenomen om de tekorten op jeugd gelijk te verdelen tussen Rijk en gemeenten en wordt het ingroeipad voor de maatregelen uit de Hervormingsagenda Jeugd wat verzacht voor de jaren 2026 en 2027.

Daarnaast is de opbrengst van de Hervormingsagenda ingeboekt op prijspeelniveau 2019. Door deze te indexeren zullen de maatregelen meer opleveren. En zijn er in de Hervormingsagenda vanaf 2028 een aantal maatregelen opgenomen die geld opleveren en onttrokken worden uit de algemene uitkering.

Voor de eigen bijdrage jeugdzorg en sturen op trajectduur jeugdzorg mogen gemeenten vanaf 2028 een stelpost van 100% opnemen, omdat zij mogelijk worden geacht om zelf inkomsten hiervoor te genereren. Wij kiezen op dit moment voor een stelpost van 50%. Er is onduidelijkheid hoe dit ingericht moet worden, daarnaast heerst bij ons de vraag of wij inwoners met een dergelijke zorgbehoefte maximaal kunnen belasten met een eigen bijdrage.

Voor de Oude IJsselstreek geven de onderdelen uit rapport van Ark een effect van ruim € 2.200.000 in 2026, naar een negatief effect vanaf 2028.

Hervormingsagenda Jeugd en wegvallen stelpost Hervormingsagenda jeugd

Deze post betreft het overboeken van op de Aanvullende Post gereserveerde middelen voor de Hervormingsagenda Jeugd.

Hiervoor konden gemeenten in het verleden ook een stelpost opnemen van zo'n 75%. Deze stelpost dient hiermee te vervallen Voor de Oude IJsselstreek is dit een effect van zo'n € 152.000 vanaf 2026.

Uitstel WMO abonnementstarief WMO

In 2023 is besloten dat het abonnementstarief in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015 wordt afgeschaft en dat in de plaats daarvan vanaf 2026 de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage in de Wmo opnieuw wordt ingevoerd. Hiervoor wordt het wetsvoorstel Vervanging abonnementstarief Wmo 2015 voorbereid. De inwerkingtreding van deze wet is nu voorzien per 1 januari 2027 in plaats van per 1 januari 2026. Voor de Oude IJsselstreek is dit een effect van € 567.000 in 2026.

WMO middelen

Het scheiden van wonen en zorg in de Wet langdurige zorg (Wlz) leidt bij gemeenten tot meerkosten. Bepaalde hulpmiddelen die bij zorg met verblijf vanuit de Wlz worden gefinancierd, worden bij andere leveringsvormen vanuit de Wmo gefinancierd. De meerkosten van gemeenten worden gedekt vanuit de Wlz en toegevoegd aan de algemene uitkering. Het effect voor de Oude IJsselstreek is voor 2026 € 25.000.

Problematische schulden

Het kabinet voert een pakket aan maatregelen in om problematische schulden fundamenteel aan te pakken. Voor 2025 worden voor het onderdeel vroegsignalering middelen overgemaakt naar de algemene uitkering. Het gaat om een totaalbedrag van € 18,7 miljoen. Het effect voor de Oude IJsselstreek is voor 2025 € 35.000.

Volume accres BBP

Het gemeentefonds wordt aangepast op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product. Uitgangspunt is dat het gemeentefonds meerjarig de ontwikkeling van het nominaal bruto binnenlands product volgt. De volumeontwikkeling van de fondsen wordt gebaseerd op een 8-jaars (t-9 t/m t-2) historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp, waardoor het gemeentefonds minder schommelt. Voor de Oude IJsselstreek is dit een effect van € 98.000 in 2026 en loopt op naar € 248.000 in 2029.

Ontwikkelingen uitkeringsfactor

De uitkeringsbasis stijgt in 2025 als gevolg van ontwikkeling van de volumes van de maatstaven. Hierbij spelen onder andere de actualisatie van de raming van de maatstaven huishoudens met een laag inkomen met drempel en laag opleidingsniveau met drempel. Deze aantallen worden op macroniveau naar beneden bijgesteld, waardoor er een voordeel ontstaat. Er ontstaat een effect dat hetzelfde bedrag met minder in aantal verdeeld moet worden. Voor de Oude IJsselstreek is dit een effect van € 913.000 in 2026.

Afrekening BTW compensatiefonds

Bij septembercirculaire 2024 werd de ruimte onder het plafond voor 2024 voor de gemeenten geraamd op € 447 miljoen. Bij de definitieve afrekening blijkt deze ruimte te zijn afgenomen met € 115 miljoen. De totale ruimte onder het plafond van 2024 is € 332 miljoen. Voor de Oude IJsselstreek is dit een effect van € 245.000 negatief voor 2025.

Stelpost BTW compensatiefonds

Doordat de afrekening BTW compensatiefonds 2024 bekend is geworden, hebben wij een mogelijkheid om de stelpost BCF bij te stellen. In onze begroting staat deze op € 400.000, en kunnen wij bij 100% op € 693.000 ramen. In de Voorjaarsnota 2026 is rekening gehouden met een verhoging van de stelpost met € 511.000 op basis van de cijfers 2023, deze vervalt hiermee. Ten opzichte van de vorige circulaire is het verschil € 293.000 positief.

WOZ mutaties

Bij de decembercirculaire lieten wij voor 2024 al zien dat de totale WOZ waarde flink was gestegen afgelopen jaar. Dit moeten wij voor 2025 en verder ook structureel verwerken inclusief een verwachte toename voor 2026. Het Rijk kort de algemene uitkering met deze post, omdat gemeenten hier zelf opbrengsten kunnen genereren via de OZB. Voor de Oude IJsselstreek is dit een effect van ongeveer € 500.000 negatief.

Hoeveelheidsverschillen

Wij hebben de maatstaven weer geactualiseerd. Daarbij zijn wij uitgegaan van een stijging van het aantal inwoners naar 40.000 in 2029. Het positieve effect van de hoeveelheidsverschillen zit hem in de toename van het aantal inwoners, daarmee ook de toename van het aantal 75-plussers, en het aantal huishoudens met een drempel inkomen. Per saldo loopt het effect van deze post op van € 180.000 in 2026 naar € 870.000 in 2029 voor de Oude IJsselstreek.

Bijstellen basis 2028 is 2029

Het jaar 2029 wordt voor ons als nieuw jaar toegevoegd aan deze cyclus. Daarmee kopieert het de cijfers van 2028. Voor het Rijk is dat niet zo, waardoor wij onze basis moeten bijstellen.

Decentralisatie uitkeringen en IU participatie

De effecten groter dan € 10.000 op decentralisatie-uitkeringen en de IU participatie worden hieronder toegelicht. De overige zijn vooral het effect van indexatie of aanpassing van hoeveelheden. Wij hebben de decentralisatie-uitkeringen en IU participatie niet meegenomen in het saldo van de Voorjaarsnota 2026, omdat deze of betrekking hebben op 2025 of er directe kosten tegenover staan.

Meicirculaire 2025 (x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Decentralisatie uitkeringen (DU)					
Armoedebestrijding kinderen	-	6	6	6	6
Omgevingswet	223	-	-	-	-
Antidiscriminatie voorzieningen	5	5	-	-	-
Alleenverdienersproblematiek	105	-	-	-	-
Impulsbudget sociale infrastructuur	88	79	79	79	79
Voorschoolse voorziening peuters	1	1	1	1	1
Landelijke aanpak adreskwaliteit	3	-	-	-	-
Einde lening inburgeringsplicht	1	-	-	-	-
Totaal	427	91	86	86	86
IU participatie	489	456	491	461	300
Totaal Decentralisatie-uitkeringen en IU Participatie	917	547	577	547	386

Uitvoeringskosten omgevingswet

Met het uitkeren van € 80,7 miljoen in 2025 kunnen de ontvangende partijen in hun transitie ervoor zorgdragen dat ze aangesloten, geoefend en ingeregeld zijn en voldoen aan de in de Omgevingswet gestelde eisen. Er volgt nog een stelsevaluatie, waarbij de daadwerkelijk gemaakte kosten in kaart worden gebracht. Het effect voor de Oude IJsselstreek is voor 2025 € 223.000.

Alleenverdienersproblematiek

Gemeenten kunnen huishoudens die getroffen zijn door de alleenverdienersproblematiek individuele bijzondere bijstand bieden. Deze decentralisatie-uitkering maakt dit mogelijk. Er is voor de alleenverdienersproblematiek voor 2025 een bedrag van € 25,4 miljoen beschikbaar. Het effect voor de Oude IJsselstreek is voor 2025 € 105.000.

Impulsbudget sociale infrastructuur

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de inrichting van de sociale infrastructuur en daarbij behorende doelen ten aanzien van het ondersteunen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Vanaf 2025 tot en met 2034 is er (impuls)budget beschikbaar om de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven te versterken. Het effect voor de Oude IJsselstreek is voor 2025 € 88.000 en structureel € 79.000.

Integratie uitkering Participatie

De integratie uitkering Participatie is bijgesteld met de loon- en prijsontwikkeling, het afschaffen van het lage inkomensvoordeel en een rijksbijdrage voor de sociale infrastructuur waarmee gemeenten werkplekken kunnen faciliteren voor mensen die niet vallen onder beschut werk, maar wel zijn aangewezen op de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven voor hun ontwikkeling richting regulier werk of voor een tijdelijk Vangnet. Het effect voor de Oude IJsselstreek is voor 2025 € 489.000 en structureel ruim € 400.000. Het verschil voor 2029 is kleiner, omdat de basis vanuit 2028 is gekopieerd.